15/06/2021

Ιστορική αναδρομή στις συναντήσεις κορυφής ΗΠΑ- Ρωσίας

/ Επικαιρότητα

Μια ιστορική αναδρομή από τα παγωμένα τετ α τετ μέχρι το «νέο ξεκίνημα», επιστροφή στις συναντήσεις κορυφής που περιγράφουν τις ταραχώδεις σχέσεις ανάμεσα σε αμερικανούς προέδρους και άρχοντες του Κρεμλίνου.

Αϊζενχάουερ-Χρουστσόφ: ένας Σοβιετικός στην χώρα των Αμερικανών

Τον Σεπτέμβριο 1959, ο Νικίτα Χρουστσόφ πραγματοποιεί επίσκεψη στις ΗΠΑ, έπειτα από πρόσκληση του αμερικανού προέδρου Ντουάιτ Αϊζενχάουερ. Είναι η πρώτη επίσκεψη στις ΗΠΑ ενός γενικού γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος της ΕΣΣΔ.

Ο «Κύριος Χ» έφθασε στις ΗΠΑ με ολόκληρη την οικογένειά του και έκανε σειρά επισκέψεων, από τους αγρούς του καλαμποκιού στην Αϊόβα μέχρι τα κινηματογραφικά στούντιο του Χόλιγουντ, όπου συναντήθηκε με την Μέριλιν Μονρό, την Ελίζαμπεθ Τέιλορ, τον Γκάρι Κούπερ, τον Φρανκ Σινάτρα. Από το

μικρόφωνο του επίσημου δείπνου στο Χόλιγουντ δεν μπόρεσε να συγκρατήσει την οργή του για το ότι δεν έγινε δεκτός στην Ντίσνεϊλαντ, για λόγους ασφαλείας.

Μετά τις συνομιλίες στο Καμπ Ντέιβιντ, οι δύο ηγέτες εκφράζουν την βούλησή τους να συνεργασθούν για τον γενικό αφοπλισμό και ανακοινώνουν την επανάληψη των διαπραγματεύσεων για το καθεστώς του διαιρεμένου Βερολίνου.

Κένεντι-Χρουστσόφ: μπροστά στον Ψυχρό Πόλεμο

Στις 3 και 4 Ιουνίου 1961 στην Βιέννη, ο Τζον Φιτζέραλντ Κένεντι, νεαρός φρεσκοεκλεγμένος πρόεδρος, έρχεται αντιμέτωπος με τον τραχύ Νικίτα Χρουστσόφ.

Ο Κένεντι είναι αποδυναμωμένος από την αποτυχημένη επιχείρηση του Κόλπου των Χοίρων.

Δύο μήνες μετά, υψώνεται το Τείχος του Βερολίνου και τον Οκτώβριο 1962 ξεσπά η κρίση της ανάπτυξης των σοβιετικών πυραύλων στην Κούβα. Το φάσμα της πυρηνικής σύγκρουσης πλανάται στον κόσμο. Το επεισόδιο τελειώνει με την απόσυρση των σοβιετικών πυραύλων και ακολουθεί η εγκατάσταση του «κόκκινου τηλεφώνου» (εκείνη την εποχή επρόκειτο για ένα απλό telex), που επιτρέπει στις δύο υπερδυνάμεις να επικοινωνούν απευθείας.

Μπρέζνιεφ-Νίξον: η Υφεση

Από τις 22 μέχρι τις 30 Μαΐου 1972, η σκιά του πολέμου του Βιετνάμ πλανάται επάνω από την συνάντηση κορυφής στην Μόσχα ανάμεσα στον Λεονίντ Μπρέζνιεφ και τον Ρίτσαρντ Νίξον. Λίγες ημέρες πριν από το πρώτο ταξίδι αμερικανού προέδρου στην ΕΣΣΔ, ο Νίξον δίνει την διαταγή για τους μαζικούς βομβαρδισμούς στο Ανόι.

Η συνάντηση αυτή ωστόσο εγκαινιάζει την περίοδο της «Υφεσης» στις αμερικανοσοβιετικές σχέσεις με την υπογραφή των συνθηκών ABM αντιπυραυλικής άμυνας και SALT-1 για τον περιορισμό των στρατηγικών όπλων. Οι δύο ηγέτες θα δηλώσουν ότι «στην πυρηνική εποχή, η ειρηνική συνύπαρξη είναι η μόνη βάση για την ανάπτυξη αμοιβαίων σχέσεων».

Νίξον και Μπρέζνιεφ συναντήθηκαν και δύο ακόμη φορές, το 1973 στην Ουάσινγκτον και το 1974 στην Μόσχα, για να ενισχύσουν την ύφεση. Η περίοδος της Υφεσης τελειώνει το 1979, με την εισβολή των σοβιετικών τανκς στο Αφγανιστάν.

Ρέιγκαν -Γκορμπατσόφ: νέο ξεκίνημα

Από τις 19 μέχρι τις 21 Νοεμβρίου 1985, ο Ρόναλντ Ρέιγκαν και ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ αναβιώνουν στην Γενεύη τον αμερικανοσοβιετικό διάλογο, έπειτα από εξαετές πάγωμα και τρεις κρίσεις – σοβιετική εισβολή στο Αφγανιστάν, πραξικόπημα στην Πολωνία και κρίση των ευρωπυραύλων του ΝΑΤΟ.

Ο νέος μεταρρυθμιστής ηγέτης του Κρεμλίνου προωθεί την ύφεση. Ο αμερικανός συντηρητικός πρόεδρος παραλείπει τον χαρακτηρισμό «Αυτοκρατορία του Κακού» για την Σοβιετική Ενωση.

Παρά την σοβιετική αντίθεση προς τον «Πόλεμο των Αστρων», το αμερικανικό πρόγραμμα αντιπυραυλικής άμυνας, η συνάντηση κορυφής χαρακτηρίζεται από τους δύο προέδρους νέο ξεκίνημα».

Τον Δεκέμβριο 1987, η τρίτη από τις τέσσερις διαδοχικές συναντήσεις Ρέιγκαν-Γκορμπατσόφ καταλήγει στην υπογραφή στη Ουάσινγκτον της ιστορικής συνθήκης για την εξάλειψη των πυρηνικών όπλων μέσου βεληνεκούς (INF).

Μπους-Γέλτσιν: ντουέτο «φίλων»

Την 1η και 2α Φεβρουαρίου 1992, ο Μπόρις Γέλτσιν γίνεται δεκτός ως «φίλος» από τον αμερικανό ομόλογό του Τζορτζ Μπους, κατά την πρώτη του επίσκεψη στις Ηνωμένες Πολιτείες μετά την διάλυση της Σοβιετικής Ενωσης, στο τέλος του 1991.

Η άτυπη συνάντηση κορυφής διεξάγεται στο Καμπ Ντέιβιντ. Μόλις πριν, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ έχει χρήσει την Ρωσία διάδοχο της Σοβιετικής Ενωσης στους κόλπους του.

Τον Ιούνιο, οι δύο ηγέτες θα επισφραγίσουν την προσέγγισή τους ξεκινώντας τη διαδικασία του στρατηγικού αφοπλισμού με την ενίσχυση της συνθήκης START I που είχε υπογραφεί από τους Μπους και Γκορμπατσόφ το 1991. Εχουν αφήσει πίσω τους τον Ψυχρό Πόλεμο και οι δύο χώρες βρίσκονται «στο κατώφλι ενός καινούργιου κόσμου», σύμφωνα με τον πρόεδρο των ΗΠΑ.

Κλίντον-Γέλτσιν: ξεκαρδιστικά γέλια

Ανάμεσα στη έλευση του δημοκρατικού Μπιλ Κλίντον στον Λευκό Οίκο τον Ιανουάριο 1993 και την παραίτηση του Μπόρις Γέλτσιν από το Κρεμλίνο στις 31 Δεκεμβρίου 1999, οι δύο πρόεδροι, πέραν της πληθώρας των διαφωνιών, θα έχουν κτίσει στενές σχέσεις κατά την διάρκεια οκτώ αμερικανορωσικών συναντήσεων

κορυφής.

Μάρτυρας, η σκηνή στις 23 Οκτωβρίου 1995, κατά το κλείσιμο της συνάντησης του Χάιντ Παρκ κοντά στην Νέα Υόρκη. Οι συνομιλίες δεν έχουν κανένα θετικό αποτέλεσμα επί των σημαντικών ζητημάτων της εποχής – πόλεμος της Τσετσενίας, βομβαρδισμοί του ΝΑΤΟ στην Γιουγκοσλαβία -αλλά ο Γέλτσιν θέλει με κάθε τρόπο να διαβεβαιώσει ότι η αμερικανορωσική συνάντηση κορυφής διέψευσε τα πιο σκοτεινά προγνωστικά.

Με μεγάλη αποφασιστικότητα, ο Γέλτσιν με τον Κλίντον στο πλευρό του, μιλώντας ρωσικά, πολλοί είχαν πει τότε ότι ήταν πολύ μεθυσμένος για να μιλήσει αγγλικά, είπε στους δημοσιογράφους: «Είπατε ότι η συνάντηση αυτή θα ήταν καταστροφή, αλλά εγώ σας λέω ότι καταστροφή είστε εσείς!». Ακούγοντάς το, ο Μπιλ Κλίντον ξέσπασε σε ηχηρά ασταμάτητα γέλια, που παρέσυραν και τον ρώσο ομόλογό του, σε μία μνημειώδη σκηνή στην ιστορία των αμερικανορωσικών συναντήσεων κορυφής.

Πηγή: ΑΠΕ – ΜΠΕ